

Kokemuksia herneestä

Juha Junnila

Junnilan tila taustaa

- Sukutila, nykyisellä omistajalla vuodesta 2004
- 1974 asti lypsylehmiä, jonka jälkeen viljatila
- 1982 alkaen lihasikoja, nykyään 634 paikkaa, liemiruokinta
- Viljelypinta-ala 90 ha, josta aktiivi tuotannossa noin 83 ha. Selkeitä kivennäismaalohkoja noin 55 ha
- Pääkasvit ohra, vehnä, syysvehnä ja herne. Nyt kokeilussa syysohra

Syyt herneen viljelyyn

- Lähtökohta 1: Viljelykierto
 - Tarve saada jotain muuta kuin viljaa kiertoon
 - Kasvi, jota siat voisivat hyödyntää
- Lähtökohta 2: Valkuaisen hinta sian ruokinnassa.
Kun aloitin herneen viljelyn:
 - Soijarouhe maksoi lähes 500 €/tn (valkuaista noin 47 %, hipro), eli n. 1000 €/valkuaistonni
 - Herne maksoi noin 180 €/tn eli n. 780 €/valkuaistonni

Herne sian ruokinnassa

- Sopii hyvin aminohappokoostumukseltaan viljan seuraan
- Jauhaminen onnistuu samalla kalustolla kuin vilja
- Parantaa rehun maittavuutta
- Antaa joustoa komponenttiruokintaan
- Hyvä hintakilpailukyky, valkuainen ollut pääosin halvempaa kuin soijan, bonuksena energia
- Maistuu sialle selvästi paremmin kuin härkäpapu

Herne peltoviljelyssä

- Ollut viljelyssä 10 vuotta
- Tavoitteena on sian rehun tuotanto
- Ensimmäinen lajike Karita, sen jälkeen useita kokeilussa
- Viime vuosina Ingrid, 2020 kokeessa myös Astronaute
- Haasteet pystyssä pysyminen ja rikat
- Iso etu on esikasviarvo
 - Kevät viljoilla 500 – 1500 kg/ha
 - Syysvehnällä takaa talvehtimisen

Käytännön huomioita

- Kylvötiheys / -määrä (ostosiemen käytössä)
 - Aluksi pitkästi yli 100 /m² / 350 – 400 kg/ha
 - Nykyään 100 /m² tai alle / 300 kg/ha
- Lannoitus
 - Aluksi suosituksen mukainen 45 kg N/ha
 - Nykyään keväällä 10 – 15 kg N/ha (syksyllä liete)
- Kylvö
 - Aikaisin kosteaan maahan
 - Kylvösyvyys 5 – 5,5 cm
 - Viime vuosina seuraavan kesän hernelohkot on pääosin kultivoitu syksyllä

- Rikkatorjunta vaihdellut
 - Useimmiten Fenix ja heinämäisille Targa
 - Tämä vaatii vielä paljon opettelua
- Lakoontuminen
 - Lajikkeissa isoja eroja
 - Liian harva parempi kuin liian tiheä
 - Typen kanssa tarkkana
 - Kokeiltu Moddusta, johtopäätös ?
- Puiminen useimmiten hidasta
- Kuivaaminen
 - Jos mahdollista kahdessa vaiheessa
- Satotaso, keskiarvo noin 3000 kg/ha
 - Vaihdellut, 2600 – 4600 kg/ha (2020 600 kg/ha)

- Herneen perään on yleensä kylvetty syysvehnä
 - Nyt kokeilussa osalla alaa syysohra
- Viljelykierrossa noin joka viides vuosi samalla lohkolla
- Taloudellinen tulos pääosin yhtä hyvä tai parempi kuin viljoilla
- Muuta
 - Peurat ja kyyhkyset voivat aiheuttaa merkittäviä satotappioita

Yhteenveto

- Herne on tuotantokasvina täyttänyt sen viljelylle asetetut tavoitteet
 - Sian ruokinta / viljelykierto
- Vuosivaihtelut olleet selkeästi viljaa suuremmat
- Viljelytekniikassa paljon kehityspotentiaalia
 - Lajikkeet, lannoitus, rikkatorjunta
- Suosittelen mukaan viljelykiertoon